

بررسی تجربه بانکداری اسلامی در بانک گرامین بنگلادش

حسن فلاحتی محمودآبادی*

* دانشجوی کارشناسی ارشد، مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران

چکیده

از مهم‌ترین اهداف نظام اقتصاد اسلامی، از بین بردن فقر در جامعه اسلامی و ریشه کردن آن است. بانک‌های جامعه اسلامی نیز به‌عنوان زیرمجموعه بزرگی از نظام اقتصاد اسلامی، وظیفه مهمی در تخصیص مناسب منابع دارند، تا اهداف این نظام محقق شود. از این رو برای اجرای نظام بانکداری اسلامی، در کشور، به شناخت زیرساخت‌ها و استفاده از تجارب سایر کشورهای اسلامی در در این زمینه نیاز است. همچنین با استفاده از این تجربیات در سایر نقاط جهان می‌توان با الگوبرداری مناسب و خلق ابزارهای جدید و یا تغییرات لازم در ابزارهای موجود در اجرای نظام بانکداری اسلامی در کشورمان گامی اساسی برداشت.

از دیگر اهداف نظام اقتصاد اسلامی، توزیع عادلانه ثروت و درآمد است. به‌طوری‌که در احادیث و روایات اسلامی و آیات قرآن (کتاب مقدس مسلمانان) سفارش به فقرا در جامعه اسلامی تأکید زیادی شده است. بنابراین با استقرار این نظام، سطح عمومی رفاه جامعه بالا می‌رود و به تبع آن فقر از کشور ریشه‌کن خواهد شد. ابتکاری که دکتر محمد یونس در بنگلادش با راه‌اندازی بانک گرامین و پرداخت تسهیلات خرد به نیازمندان و فقرا، از جمله آموزش‌های لازم، برای قبل و بعد از پرداخت تسهیلات و عدم درخواست وثیقه و ضامن برای تسهیلات پرداختی انجام داده است. باعث به‌وجود آمدن افزایش سطح رفاه عمومی جامعه، خودباوری فقرا، ایجاد اشتغال و ... شده، که سهم بسزایی در کاهش فقر داشته است. بنابراین می‌توان با فراهم ساختن زیرساخت‌های هم‌کنترلی اجتماعی در کشور و استفاده از راهکارهای کاهش وثیقه، مانند وثیقه فشار، پرداخت تسهیلات به گروه به‌جای فرد و آموزش تسهیلات گیرندگان قبل و بعد از اخذ تسهیلات، دامنه وسیعی از پرداخت تسهیلات خرد را اجرایی کرد، که این امر باعث افزایش رفاه جامعه، کاهش بیکاری و توزیع عادلانه منابع خواهد شد.

این مقاله با روش توصیفی به بررسی عوامل موفقیت بانک گرامین می‌پردازد و این بانک را از نظر نحوه جذب منابع، تخصیص منابع و خدمات بانک گرامین مورد کنکاش و بررسی قرار می‌دهد.

واژگان کلیدی: گرامین بانک، تخصیص منابع، بانکداری فقرا، بانکداری اسلامی، وام و تسهیلات.